

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

385.85.

Hely

Idő

"1911"

Személy

Helyszám

Szerző H

Cím Megszámozott villamosok.

Forrás: Pesti napló

Bp.

(Hely)

1911

11/2

(Idő)

(Köt. v. füz.)

A megszámozott villamosok.

Minden európai nagyváros között Budapest volt az utolsó, a legeslegutolsó, ahol elhatározták, hogy számokkal jelölik meg a villamosokat a közönség jobb tájékoztatására. S ha Pest utolsó volt ennek a célszerű rendszernek a megvalósításában, utolsó maradt abban is, ahogy ezt a reformot megcsinálni engedte. Mert nem szólunk arról, hogy rosszul csinálták meg ezt az újítást, mert a közönség még annyira sem tudja megkülönböztetni a kocsikat, mint a szájelzések idejében. Hol vannak a tájékoztató könyvecskék, hol vannak a táblák, amelyek jelzik, hogy milyen kocsi merre megy? Hol vannak a nyájas és bőkezű ígéretések teljesítései?

Mert ami van, amit már megkaptunk, az a következő:

1. A számok rosszul vannak feltéve a kocsikra. Van villamos, amelynek két száma van — például 5 és 7 — mert a kocsi két irányban közlekedik. A kocsivezetők és kalauzok azonban mindennel törődnek, csak azzal nem, hogy a helyes számot tegyék ki a kocsira. Kiteszik az ötöst, amikor a kocsi a hetessel jelzett irányba megy s így az ember — ha megtanulta a számot — a saját hibáján kívül rossz kocsira ül és duplán fizeti a jegyet. Az ellenőrök vidáman táncolnak a tyukszemeinken, miközben gyanakodó pillantással kémlelik az arcunkon, hogy nem akarjuk-e hat krajcárral megcsalni Hívőst vagy Jellinekét, de a rossz számra figyet sem vetnek. Ők csak a kis számokat nézik a jegyen.

2. Ami számot már fölraktak a kocsira, azok közül már most el van törve. Kijavítani? Minek? Ha vitják a számokat, akkor még jó kocsira találunk az emberek s kevesebbet fognak jövedelmezni a mosok.

8. Némelyik forgalmasabb megállóhelynél áll egy ellenőr, akinek állítólag az a kötelessége, hogy fölvilágosítsa a közönséget, melyik kocsi milyen irányban megy. De ezek az ellenőrök süketnémák. A társaságok süketnéma ellenőrt a jegyek megvizsgálására tudniillik nem alkalmazhatnak, mert annak tánc közben mégis el kell kurjantania magát, hogy „kérem a jegyet”, de a megállóhelyeknél gyönyörűen használják őket. A pesti közönség ugyanis természetesnek találja már a villamostársaságoktól, hogy olyan emberek kötelesek felvilágosítást adni, akik sem nem hallanak, sem nem beszélnek. Ez rendben van. Ezt vártuk, mert ez legalább kövekezetes, ha az ember az utolsó szál haját tépi is ki elkésérésében. Bánffy Dezső ugyan egyszer elszólta magát a parlamentben, hogy csak az ökor következetes, mert az mindig szénát eszik, de ez nem tartozik ide. Ez költői hasonlat.

Egyelőre talán elég ez a három, amelyet ténylegesen megkaptunk. S hogy azok, kiknek véletlenségből még nem volt szerencsétlenségük tapasztalatból megismerni az itt felsoroltakat, még jobban okuljanak, figyelmeztetjük őket, hogy különösen a 17-tel jelzett kocsikra vigyázzanak. A 17-es kocsik közül már többet láttam, amelyen a 17-ből, még pedig a 7-esből letörött egy darab s az emberek azt hitték, hogy 11-es számu. Akik a Lónyay-utcába igyekeztek, örömmámorban ugráltak föl a kocsira, mert a Lónyay-utcába csak hetenkint kétszer megy a villamos s az emberek oda voltak, hogy eltalálták a napot és nem vártak hiába. De a kocsi a Városligetbe ment s a Rákóczi-uton már dühösen ugráltak róla le az emberek.

— Hát a 11-es nem megy már a Lónyay-utcába?

— Nem 11 ez — mondotta jó adag flegmával a kalauz — hanem 17. Le van törve belőle valami, de azért érvényes.

Az utasok a tulvilágot emlegették. S a Kalauz, aki mégis jóakaratu ember volt, odasugta egy öreg urnak, aki jegyváltáskor borraivalót adott neki:

— Ne mondja meg senkinek, én most egy titkot árulok el önnek. Jól jegyezze meg: a Lónyay-utcába csak csütörtökön meg vasárnap megy a villamos... De ez hivatalos titok...

Szóljunk arról is, hogy a kocsi irányát jelző táblákat állandóan elcserélik? Hogy mikor a kocsi vígan elakadozik Buda felé való útjában, akkor az van ráírva: „Városliget a Damjanich-utcán át”? S még hozzá, a tábla már piszkos, összerontott, széthasogatott.

Egy ur, aki a Podmaniczky-utcában már félóraig várt villamosra, kinjában visszaemlékezett diákéveire s azt mondotta vele szenvedő barátjának:

— Timeo Danaos et dona ferentes.

Ami Virgilius kötött beszédéből lefordítva, annyit jelent, hogy a danaoktól még akkor is félni kell, amikor ajándékot hoznak.

— A hasonlat rossz — mondotta a barátja. — Félni kell, az igaz, de azért ajándékról szó sincsen. — Hogy-hogy?

— Hát ugy, hogy a számokat nem a villamosok ajándékozzák nekünk, hanem mi, a közönség, vesszük azokat drága pénzen. Mert amikor a főváros megenged valamit, akkor kimondja, hogy a kiadásokat miből fedezzék. Ha azt mondja, hogy az üzemi költségekből, akkor a társaság fizet, de ha azt mondja, hogy az építési tőkéből, akkor mi fizetünk.

— S a főváros mit mond?

— A főváros mindig azt mondja, hogy az építési tőkéből, mert a főváros állandóan gavallér, amikor a polgárok zsebéből van szó. Kiveszi a zsebkönyvét a pénzt és nagyuri mozdulattal kiadja. Mert 1917-ben, amikor meg fogjuk váltani a Városi Villamost és 1923-ban, amikor meg fogjuk váltani a Közutit, mind meg kell fizetnünk nekik azt, amit a főváros az építési tőke terhére engedett csináltatni.

De már jött a kocsi. Az egyik ur dühösen szölt fel a kalauznak:

— Mért jöttek ilyen későn?

A kalauz szeliden felelte:

— Ha nem tetszik az urnak, üljön egy aeroplánra.

Ez korrekt válasz volt. Ha valamelyik igazgató hallja ezt, hát sirva fakadt volna örömben, hogy ez az egyszerű ember milyen világosan ki tudta fejezni a társaság álláspontját.

H.